

EMILIE PINE

Ruth & Pen

Översättning av
Jan Hultman och Annika H Löfvendahl

WAHLSTRÖM & WIDSTRAND

Av Emilie Pine på svenska:
Allt jag inte kan säga 2019

Citatet på sidan 29 ur Emily Dickinsons dikt
”I felt a Funeral, in my Brain”, ur *Gång på gång är skogarna rosa*
är översatt av Ann Jäderlund (Albert Bonniers Förlag, 2012).

*This book was published with the support
of Literature Ireland*

Wahlström & Widstrand
www.wwd.se

Copyright © Emilie Pine, 2022
Originalalets titel: *Ruth & Pen*
Omslag: Sara R. Acedo
Tryck: ScandBook EU, 2022
ISBN 978-91-46-23954-3

Till Ronan

06.19

Här är hon.

Ruth vaknar med full blåsa, fortfarande till hälften kvar i en dröm om att hon befinner sig någon annanstans. Var hade hon varit, nej, lista ut var *här* är någonstans. Måndag morgon. Hemma. Med andra sidan av sängen tom.

Hon tänder ljuset i badrummet, sätter sig för att kissa och kollar automatiskt trosorna. Inget blod. Tyst tacksamhet. Hon kommer senare att rapportera detta på sjukhuset. Allt väl! *Bara en kontroll!* Men det är inte så lätt att ignorera rädslan. Hon kanske borde lägga sig igen en liten stund, det är fortfarande tidigt. Men hon har den där klibbiga känslan som följer på en natt med feber. Kanske lika bra att duscha. Hon böjer sig ner och ser till att proppen är ur och så en plötslig yrsel, en dimmighet.

”Är det så här du vill ha det?” hade han frågat i går kväll, precis innan de var på väg att lägga på. Och Ruth hade tänkt: Vad händer om jag säger sanningen? Men han frågade kanske inte på allvar. Han ville kanske inte höra svaret. Hon kan inte ens komma ihåg hans tonfall nu. ”Är det så här du vill ha det?” Var det en fråga eller en anklagelse?

Rören ger ifrån sig det där lilla stönande ljudet innan vattnet börjar rinna, en förebrående paus – det var hon som skulle se till att pannan servades, gode gud låt den inte gå sönder när hon är ensam hemma. Ruth ställer sig under vattnet, känner den första värmevågen mot huden. Men frågan vill inte försvinna. Hon borde kanske stänga av duschen, kliva ut, göra allting ogjort, ringa upp Aidan igen? Hon föreställer sig att hon frågar honom: ”Vad menade du när du sa det där om *vad jag vill*? Men han sover förmodligen fortfarande, han kan sova sig igenom vad som helst, oväsen, känslomässigt kaos, vad som helst har han sovit och sover sig igenom. Det är ännu en sakuppgift i hennes mål mot honom, att han sover så gott.

Schamponera två gånger, det är så hon gör nu, en gång med de billiga grejerna, en gång med citrongräset. Ibland avslutar hon med att duscha kallt. Men den här morgonen vrider Ruth upp värmen och hoppas kunna smälta ångesten som knutit sig i bröstet.

Vattnet av, flåkten fortsätter att surra. Kanske grannen på andra sidan väggen, en väldigt tunn vägg faktiskt, hör det, hör henne, känner henne? Det intima, rytmerna i någon annans liv avslöjade genom knapptryckningar. Dra undan duschdraperiet, skaka av sig, kliva ut på mat-tan. ”Vi är självtämjande djur”, hade han sagt en gång, alldeles i början, och hon hade avvisat det då, ville ha något mer än en bild av en flock kor som schasade in sig själva i ett fähus, romantisk kärlek borde få en att tänka på någonting bättre. Och här befinner de sig nu: avtämjande sig.

Handduken fastnar lite på kroken på dörren, lyfta upp den, ta ner den, vira den om sig, försöka minnas vad han

hade sagt innan den där vilja-grejen. Något om att hon "inte alls hade tänkt på ...". Men hon hade stängt av innan det stora anfallet kom (en försvarsinstinkt), så nu vet hon inte exakt vad det var hon inte hade tänkt på, fast hon kan naturligtvis våga sig på en kvalificerad gissning. Poängen är att hon tänker på mycket, för mycket. Tillbaka i sovrummet, kasta en blick på klockan, inte ens sju än, vila på sängkanten, bara ett ögonblick. Det var egentligen inte överraskande att hon inte tagit in det han hade sagt.

Han hade inte kommit hem. Han hade inte kommit hem, det var det som var grejen. Söndagsmorgonen kom och gick och vid middagstid hade hon bara fått ett sms där det stod: FÖRSENAD. Vad som helst kunde ha hänt.

Ruth borde klä på sig, torka håret, ta sig samman. Men hon känner sig strandsatt på kanten av sängen. Deras säng. Hennes säng. Första klienten kommer halv nio. Det känns alltid som en bra sak när man skriver in det i sin kalender: Måndag morgon, 08.30, session. Som att, ja, det ger mig en bra start på veckan. Nu känns det som ytterligare en sabotagehandling. Några trådar i handduken (en bröllopspresent) hänger lösa, hon drar i en. Fötterna är frusna men ändå rör hon sig inte. "Sirena", brukade han kalla henne när hon låg på deras sexlakan eller hoprullad runt täcket när han var ren och ute ur duschen före henne. "Min *sirena*, dags att stiga upp." Radionyhetera slås på. "God morgon, klockan är sju måndagen den sjunde oktober ..." Detta är kanske straffet för att hon tycker om sig själv. Det hade alltid varit hennes mammas refräng: "Åh, här finns visst någon som tycker väldigt mycket om sig själv", som om hon

diagnostiserade en tabbe vad gällde moraliskt omdöme. Är det det hon har gjort, tyckt för mycket om sig själv, gjort en tabbe, drivit bort Aidan?

Ruth borde tänka på kläder, men hon har inga kläder som passar den som det är meningen att hon ska vara i dag. Therapeut. Patient. Hustru. Hustru? Hon reser sig, en gigantisk prestation. Högra höften är stel, knogarna masserar den del där kanten är – är det något fel? På benet, ledskålen, leden? Eller är det bara så här hennes kropp gör nu, vid fyrtyotre? Öppna garderobsdörren, välj någont. Att fly. Eller stanna kvar. Eller bara vilken kavaj du ska ta, Ruth, *ingen anledning att göra så stor sak av allting*.

I går kväll, när han till sist hade ringt, hade han sagt att säljkonferensen slutat på lördagen. Men han hade kommit på sig med, sa han – som om han på något sätt inte kunde rå för det – *kommit på sig med* att förlänga sin bokning. Inte försenad, alltså. ”Rummet var ledigt”, sa han. Ruth ser sig i spegeln, ser sitt fortfarande skrynkliga ansikte, ser sin kropp i den marinblå dräkten, tänker, åh, det här är den jag är. Men tanken drunknar i ljudet från hårfönen.

På bottenvåningen visar en blick på klockan att det inte finns tid för frukost men hon klarar ändå inte av det, det är som om mjölken skulle surna i henne. ”Du är inte enkel”, hade Aidan sagt och hon hade varit oförmögen att svara, översköld av ilska – eller var det sorg? ”Jag vet inte vad jag känner”, lyckades hon få fram. ”Är inte det ditt jobb?” hade han sagt.

Ruths väska är packad, hon kränger på sig kappan, kollar nycklar och plånbok, drar igen ytterdörren bakom sig. Oktoberluften möter hennes hud, fuktig, kall.

Kolla himlen. Två minuter mindre ljus varje dag fram till december. Låste hon dörren? Hon går tillbaka för att känna efter. Låst, naturligtvis. Trädgårdsgrinden är trög, hon borde olja den eller spreja den med något, vad det nu var man skulle göra. Torget ligger fortfarande tyst, ser sovande ut. De skojar om att det kallas för torg fast det bara ha tre sidor. ”Brightontriangeln”, har Ruth skämtat hur många gånger? Hade hon verkligen låtit så där själv-belåten en gång? Att tycka om sig själv, hennes arvsynd.

Å andra sidan, Ruth rundar hörnet, kan man lika gärna tycka om sig själv eftersom man är den enda person man går genom livet med. Även om man gifte sig, även om man stod inför ett rum fullt av människor, fast inte hennes mamma, som inte kunde övertalas, även om man stod där och sa – lovade – att man alltid skulle vara tillsammans, ser verkligheten annorlunda ut. Man har sig själv och det är allt. Tom sida av sängen bevis på det.

Hon är på huvudgatan nu, ljudet av trafik, åsynen av andra människor på gatan, doften av kaffe från det där nya stället bredvid affären med kontorsmaterial. Som om alla hennes sinnen kopplas på. Bara sju någonting, men bilarna börjar redan bilda kö. Tre personer väntar vid busshållplatsen, Ruth går över vid trafikljusen, intar sin plats i kön.

Det är inte så att hon aldrig ställt sig frågan. Är det så här jag vill ha det?

Sanningen är: Nej.

Sanningen är: Ja.

07.10

Två flickor kysser varandra på Instagram. *Duae puellae osculantur*. Om det får en att känna någonting varmt men på samma gång gör en orolig, vad betyder det (stöttande eller dränerande?)? Om man älskar någon innebär det då självklart att man måste kyssas? Och vad händer om den ena personen vill kyssas och den andra bara vill det i sitt huvud? Eller vill göra det i verkligheten men är rädd för vad som kommer att hända om någon rör vid ansiktet?

Pen borde inte kolla sin telefon innan hon ens har stigit upp, det får henne alltid att känna sig så här, dödslik på något sätt, och det vill hon inte känna i dag, i dag ska bli den bästa av dagar. Det är inte som att flickorna på bilden verkligen är tillsammans, allt är fejk, en annons för något, jeansen kanske, och det är meningen att man ska tycka att det är så fint att man vill köpa exakt samma kläder. Det är så många saker man är tvungen att tänka på när det gäller varenda liten grej. (Varje inlägg innebär tydligen 4 gram kol, och det är dränerande. Men online är stöttande, eftersom Pen är bättre på nätet än i Verkliga Livet.) Det är inte som att flyga i alla fall. En enda flygtur, om så bara till England, innebär i praktiken mer kol än man kan föreställa sig. Och under en hel livstid, hur

många flygturer? Dränerande. Såvida de inte tillverkar flygbränsle av kolväten, det skulle minska det, men det skulle fortfarande kosta något. Varenda gång man gör någonting är det något som dör. Hon trycker på hjärtat på skärmen för att gilla det (en av flickorna är rödhårig), och det innebär ytterligare 0,2 gram kol så hon har dödat något. Förlåt.

Pen ligger under tyngdtäcket, tittar på rullgardinen, funderar på att sticka ut en fot, kanske stiga upp, men det kräver mer, ett annat slags energi. Hon kanske kan komma på ett sätt att skapa något, inte döda något. Om hon ligger här, håller andan, är hon neutral då? (Folk säger: "Håll inte andan", som om rädslan för att kvävas väger tyngre än behovet av hopp.) Luften är fast i Pens lungor tills hon kommer ihåg att i dag ska bli en bra dag och sedan far luften snabbt ut.

I dag ska hon ta Alices hand och behöver kanske inte ens säga något, kanske kommer gesten att vara tillräcklig, de har hållit hand tidigare, men den verkar så oskyldig nu, tiden innan de var ... (Vad är de?) Hur som helst är Pen så tacksam, det är ordet hon känner, för att bara få stå tillsammans med henne, så tacksam över att bli tillfrågad, så tacksam över att någon har valt henne. Att Alice valde henne. I dag kommer allt att gå bra. De ska träffas som planerat och sedan ha hela dagen tillsammans. Pen har bokat biljetter till senare (en konsert!), men Alice vet bara att det är en överraskning; känslan som detta ger Pen är ousäglig, det går som en rysning genom kroppen, och hon kommer att ta Alices hand och säga de saker hon vill säga också, tänker inte bry sig om vad andra människor tycker, i dag kommer orden att flöda, smidda av,

drivna av kärlek och ivrig längtan, en aspiration, vilket betyder både andning (*spiritus*) och hopp (*spero*).

Inga ljud från det andra rummet. Soraya är inte heller uppe än. Pen tar risken att titta på sin telefon igen, 07.30, hennes mamma kommer snart att bulta i taket med kvastskäftet, det är alltid bättre att vara uppe innan dess. Det finns en bild av den där sångaren, hon skulle kunna ha på sig bylsiga kläder, kläderna är fula (det vet till och med Pen), men flickan i dem är så ljus, ljus strålar från henne, att hon kan låtsas vara ful. Det är irriterande att de här bilderna får en att vilja vara någon annan. ”Hon måste förmodligen ha på sig ett ton smink för att täcka finnarna och de mörka ringarna och du är dig själv, Pen, du är underbar precis som du är, se bara hur stark du är.” Hennes mamma säger alltid sådana saker. ”Det här huset är inget hotell”, det är en annan favorit, något som är helt uppenbart. Det vore häftigt att bo på hotell och titta på filmer och beställa room service. Kanske hon och Alice. Eller bara hon.

Pen kramar knäna mot bröstet, ligger på sidan, ansiktet glider av kudden ner på madrassen och hon kommer ihåg att hon hade legat så här den där natten, och Alice, otroligt vackra Alice, hade lagt sig bredvid Pen, armarna runt henne bakifrån, men bara försiktigt, och hade smekt hennes arm, borrar in sitt ansikte i Pens rygg, viskat så mjukt att Pen undrade om det verkligen hade varit ord eller bara tankar som rörde sig mellan dem. Alices fingrar hade gjort en paus på hennes arm och sträckt sig lite, bara lite, framåt, tills topparna, bara topparna på tre fingrar hade vilat på Pens högra bröst. Alice hade viskat att de kunde låtsas att de två var de enda i hela världen, och de

hade legat så, Pen hade inte rört sig, bara hållit andan (*håll* andan nu). Hon borde ha vänt sig mot henne då, Alice var så modig och Pen hade inte sagt någonting, inte gjort någonting, sedan hade det förändrats, något hade flyttats, Pen kände det, och det vara bara en kram igen. Men under ett ögonblick hade det funnits något där, det visste hon att det hade, och det är ett faktum: hon hade blivit hållen.

Pen sätter sig upp, täcket faller av, i dag är dagen, de har hela dagen på sig för den längsta, mest perfekta dejen i världen. Hon drar upp persiennen och inget regn, det är ett gott tecken. Skynda sig till badrummet för att hinna dit före Soraya. I duschen tvålar Pen in sig överallt, drar handen över sin mjuka och släta hud, rör lätt vid de ställen där upphöjningarna fortfarande känns. De håller på att läka, det hade doktorn sagt, och om Pen stryker på E-vitaminolja kommer snart ingen att märka dem. Pen tänker att om de verkligen läker kommer det bero på att någon annan rör vid henne, rör vid de upphöjda linjerna som löper i prydliga rader längs den mjuka rosa huden på hennes lår.

Pen vrider av varmvattnet, hur ska man kunna hålla ut i tre minuter? Pliktskyldigt skrapar hon vattnet från väggarna (det här är inget hotell). Hon kanske skulle använda sin mammas dyra kräm i ansiktet? Det står ”lyster” på burken, och det skulle kunna få Alice att se henne på samma sätt som hon ser Alice. En lyster. Lysande. Pen torkar av glaset med handen. Det är märkligt att när man ser sig i spegeln ser man sitt ansikte på ett sätt som ingen annan gör, man ser in i sina egna ögon. Pen undrar om det betyder att man är bättre än någon annan på att veta

hur man ser ut, att bättre i det här fallet betyder mer korrekt men kanske också bättre? Eller sämre? Betyder båda delar. Pen har som princip att inte ta några selfies eftersom hennes ögon inte sitter där de ska på fotona, hela hennes ansikte är på något sätt asymmetriskt, det är inte så där jag ser ut vill hon säga. Hennes mamma säger åt henne att inte oroa sig så mycket, att ”ingen tittar på dig, Pen”. I hemlighet, mycket hemligt, fruktar Pen att hon är fåfång (och dessutom: *alla* tittar på henne). *Ecce! In pictura est puella*. Det är så varenda berättelse börjar.

”Det är det som finns på insidan som räknas”, mässar hennes mamma om och om igen, säger saker som ”spegelskatt”, eftersom dagens-unga-kvinnor blir berövade alla sina ambitioner genom att behöva slå-ifrån-sig-alla-negativa-sms. Pens mamma pratar så där, predikar emellanåt. Det beror på att hon är föreläsare. Och hon har regler också om att titta på saker på nätet, om att sms:a andra människor medan man är tillsammans med någon, måltider är kvalitetstid, som om tid hade olika värde, bra eller dålig – den går ändå i exakt samma hastighet. Fast det är inte ett faktum. Tiden går fortare ju högre upp man befinner sig, så om Pen är på övervåningen och hennes mamma på bottenvåningen går hennes tid fortare eller är mer komprimerad eller så än hennes mammas, men vem kan avgöra vilken som är av bättre kvalitet? Det som finns på insidan är i alla fall inte rätt sak att säga, för tänk om det som finns på insidan är ännu mer annorlunda? Det är ytterligare en sak Pen inte kan säga, bara tänka, för om hon säger det högt kommer hon att få en lång föreläsning om att alla-är-olika. Självklart, tänker Pen och himlar med ögonen när hon får den där särskilda föreläsningen.

Olika är samma som speciell, ett av de där orden som folk betonar när de säger det, vilket får dem att tro att de är finkänsliga. ”Säg bara vad du menar”, vill Pen skrika, fast då skulle folk säga att hon reagerade alldeles för starkt. Kvinnan-terapeuten håller i alla fall med. Och hon förstår i alla fall att det Pen behöver inte är en etikett, utan strategier för att stilla allt kaos i världen. Okej då, säger kvinnan-terapeuten. Känn efter vad det är för saker som triggat igång dig, Pen. Känn dem, Sätt ord på dem, Lär känna dem. Titta på dina händer, för det kommer att ge dig en känsla av kontroll. När folk pratar med dig, se dem inte i ögonen, det blir för mycket stimuli. När din hjärna har för mycket i sig, ta reda på vad det är, tankar eller känslor? Vad är det för känsla? Positiv, negativ, neutral? Pen har gjort observationen till sin bundsförvant. Pen brukade bara kalla henne ”kvinnan”, eftersom att gå till en terapeut i praktiken var ett bevis på att hon inte var som andra flickor, men sedan sa hennes mamma: ”Kom igen, Pen, gå inte på det där gamla tricket för att få någon att känna skam.” För hennes mamma går också hos en terapeut. Så Pen hittade på en egen etikett.

Pens rum är knepigt, det krävs inte särskilt mycket observation för att inse det. Det är antingen jätteprydligt eller jätterörigt och i dag är det rörigt, vilket gör det svårt att komma in genom dörren eftersom hon måste kliva över och gå runt saker och det är komplicerat. Hon borde hålla det prydligt men bara för att man borde göra någonting innebär det inte att man gör det och ibland känner hon för att skrika att inga av reglerna, även om hon följer dem allihop, kommer att innebära att hon inte blir intrasslad eller steltnar till eller slår emot saker. Pen

hade faktiskt sagt det under en terapitimme och kvinnan-terapeuten hade gjort en paus och det lät som om hon skrattade men självklart inte eftersom det var emot reglerna, och sedan hade hon sagt: ”Åh, Pen, det är helt normalt, du är ju tonåring.” Så det fick Pen att må bättre och tillåta sig att smälla i en dörr när hon kom hem och efteråt, vid middagen, hade hennes mamma sagt: ”Vad handlade det där om?” men inte flippat ut. Inget av det där är till någon hjälp för Pen just nu för allting är överallt vilket är mycket förvirrande, så hon tar bara sina cooldejt-kläder från stolen och tyget känns så mjukt och lent mot huden, och det får henne genast att må bättre. Det dunkar i golvet, vilket är taket för hennes mamma, och oavsett hur fort tiden går är det dags att gå ner.

Tallriken slamrar, det rostade brödet krasar och Pen rycker till när vattenpumpen gnisslar eftersom det är så mycket värre när andra människor för oväsen. ”Var försiktig i dag”, säger Claire. Claire är Pens mamma och hon menar väl och vill att hon ska vara trygg men hon vill inte att hon ska gå, det vet Pen, eftersom hon inte förstår. Pen gör det för kärleken.

”Det kan bli lite – du vet, alla är nödvändigtvis inte där av samma skäl som du, och det kommer att vara mycket oväsen.”

Pen koncentrerar sig bara på raden av små piller på bordet, på känslan av gula flingor som mjuknar i munnen.

”Du kan gå därifrån när du vill”, framhärdar Claire eftersom hennes dotter avskyr oväsen, avskyr att ha folk omkring sig, föredrar att vara för sig själv, faktiskt är

fullständigt nöjd med att vara för sig själv, så hundratals människor på en demonstration kommer att bli svårt. Claire skulle slåss med näbbar och klor med alla som sa att hennes dotter inte borde tillåtas att göra vissa saker, men hon önskar också att hon kunde hålla henne hemma ibland. ”Alltså, klimatet är viktigt, jag skulle bara vilja att du gick till skolan . . .”

”CLAIRE!”

Ja, det är i alla fall ett svar. Pen hade fått den lediga dagen att låta som en lektion i samhällskunskap och Claire känner till strejkerna, hennes egna studenter får ledigt från sina fredagslektioner, men det här är en måndag och Pen går sista året på gymnasiet, det spelar egentligen ingen roll att hon i praktiken är bättre på engelska än sin lärare, närvaro är viktigt, och Claire vet att det finns olika sätt att lära sig, men det är tveksamt om geografiprovet kommer att innehålla något om Extinction Rebellion.

När Pen stannar upp och tänker på det känner även hon hotet från prov som tornar upp sig, ett slags rädsla längst ner i magen. Men å andra sidan är det så alla dagar känns.

Pang! Det mesta oväsendet kommer från den minsta personen. Soraya pockar på uppmärksamhet. Pen kan inte se henne, tittar inte upp från mjölken i skålen, de få flytande flingorna (ryktet säger att det finns mer salt i en skål med sådana här än i sjövattnet), men hon hör hennes skrapande och gnäll och andning för mycket. Hon ber om ett äpple nu ”till skolan”. Hon tycker inte ens om äpplen, tänker Pen, men sedan, när Claire sträcker sig efter kylskåpsdörren, prasslet från påsarna när hon tar fram ett äpple, och Pen föreställer sig att hon knuffar sin

syster så att hon inte kan se henne längre, känner hon hur Soraya lutar sig närmare henne och viskar: ”Ha det så bra i dag.” Pen blir så överraskad att hon tittar upp på Sorayas himmelska leende. Det är familjen O’Neills jojoeffekt, döpt av Sandy, att precis när man börjar tänka att det här kan inte vara min familj, de gör mig galen, kommer en av dem att vända sig om och säga något som får en att känna sig fantastisk.

Och plötsligt kommer i dag att bli bra igen, Pen känner det ända in i märgen (vilket betyder att man känner något starkt). Hennes mamma lägger äpplet på bordet framför hennes kropp.

”Stoppa in i diskmaskinen, ställ undan gårdagskvällens rena tallrikar, gör något åt ditt rum för det är rena katastrofen, Pen, och det här är inget hotell.” Claire har bestämt att hon lika gärna kan få sin dotter att göra lite hushållsarbete, hon fiskar i sin väska med kappan i handen, ”Här har du lite till i dag”, pengarna på bordet. ”Se till att du äter, ta på dig regnrocken, jag bryr mig inte om ifall det inte är kallt, du blir förkyld annars.” Pen nickar. ”Du skulle kunna säga någonting ibland.” Claire låter som om hon är irriterad, trots att hon inte är det – det var meningen att det skulle vara roligt.

Men Pen lyfter på huvudet, tittar på sin mamma, höjer sedan händerna och viftar med dem i luften. Soraya har sina händer uppe nu och Claire också, en obrytbar cirkel. O’Neill-kvinnorna. ”Ha det bra i dag, vi ses till måndagspizzan.” Ytterdörren slår igen, väggarna skälver en aning.

I dag kommer Pen inte att skälva, i dag kommer orden att komma, i dag ska hon ta Alices hand.